

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Isaff Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

De preste săptămână.

Intre Austro-Ungaria și Italia s'a încheiat tratatul comercial.

*

Pentru Italienii din Austria s'a decis deschiderea unei facultăți juridice în Innsbruck, cu limba de propunere italiană.

*

Herrerii au făcut cruzimi, bătând pe Nemți, în Africa.

*

În Mangiuria n'au fost lupte mari. — La Port-Arthur Japonezii au cuprins câteva fortărețe. — Rușii compun un nou corp de armată pentru Asia. — S'a deschis noua cale ferată în jurul lacului Baical.

*

În Macedonia bandele bulgare au săvârșit cruzimi, mai cu seamă contra Sârbilor.

Adunarea „Asociațiunii”.

Frumoasă și înălțătoare a fost adunarea »Asociațiunii« ținută în Timișoara, și serbările, ce s'au dat cu acest prilej, au isbit deplin. Hotărârile ce s'au luat au dus earăș cu un pas înainte afacerile »Asociațiunii« și publicul ales, inteligenți și mulți țărani fruntași din Bănat, acestia din urmă în porturi mândre pitorești, au mers acasă cu folositoare învățături și cu cele mai bune impresii.

Eată pe scurt mersul adunării și serbărilor și hotărârile luate:

Deschiderea adunării.

Deja de cu Marți au sosit la adunare o mare mulțime de oaspeți. Marți seara s'a ținut seara de cunoștință, apoi Mercuri, în 21 l. c. după slujba d-zeească, pe la 11 ore s'a făcut deschiderea adunării. Adunarea a fost deschisă și condusă — împedecată fiind v-presidentul — de însărcinatul comitetului, dl *Dr. Liviu Leményi*, adv. și membru în comitet. Dinsul a rostit o frumoasă vorbire, din care dăm partea următoare:

Chemarea măreață a »Asociațiunii« noastre o cunoaște fiecare membru al ei, o cunoaște fiecare Român.

Scopul, pe care-l urmărește »Asociațiunea« noastră, este atât de nobil, atât de just, încât și străinul dator este să-l aproabe.

Scopul »Asociațiunii« este cultivarea poporului român, conservarea și dezvoltarea dulcii noastre limbi strămoșești, și — urmând acest scop — de o parte îndeplinim numai o datorie sacră firească, de altă parte usăm de

un drept neprescriptibil înăscut fiecărui individ și fiecărui popor, de un drept divin, de Dumnezeu binecuvântat.

Datorința noastră și dreptul nostru de-a cultiva și desvolta limba noastră sânt cu atât mai evidente, cu cât putem constata faptul, că a noastră »Asociațiune« nici-odată nu s'a gândit la aceea, ca să iasă cu tendințele sale din cadrul poporului român, nici-când nu a căutat a cuceri dela alții, ci numai a conserva și a desvolta ce e al său.

Astfel mare păcat comite acela, păcat în contra legilor eterne, care privește cu ochi răi tendințele noastre culturale, cu cari nimic alta nu ținim, decât ca și poporul nostru în limba sa și prin limba sa în nobilă, frățescă emulațiune cu celelalte popoare, spre binele patriei comune, să ocupe pe teren cultural locul acela demn, la care de Provedință e chemat conform însu-

IOSIF STERCA ȘULUȚIU,
noul president al »Asociațiunii«.

șirilor sale, pe cari nici vitregitatea seculilor nu le-a putut înăbuși.

»Asociațiunea« noastră, mai cu seamă de când activitatea ei se estinde asupra tuturor locurilor din această țeară locuită de Români, este singura instituțiune, care întrunește toată suflarea românească din acest regat, în ea se manifestează unitatea noastră, scopul ei este acela, la a cărui ajungere cu egală însuflețire putem conlucra: putem zice deci — variind o vorbă vestită — că în tabăra »Asociațiunii« se află poporul român din această țeară.

Această tabără trebuie să o apărăm de ori-ce dușman, să o apărăm cu arma culturii, arma cea mai puternică, și să știm, că perdută va fi limba noastră, perdut poporul nostru, când această tabără nu o vom ști apăra, — dar o vom apăra cu glorie și cu isbândă, căci purtăm luptă dreaptă și luptăm pentru existență, căci poporul, care nu

e capabil de cultură, acela nu e nici demn de viață.

Când s'au modificat vechile statute ale Reuniunii noastre, și în special s'a lărgit teritoriul ei de activitate, s'au aflat oameni, cari din diferite puncte de vedere, cu totul opuse, se temeau sau se bucurau de acele schimbări, prevăzând, fiecare parte din al său punct de vedere, efecte dăunătoare pentru interesele culturale românești.

Eată însă, experiența dovedește, că nebasate au fost deoparte temerile, și de altă parte nerelitate au rămas speranțele, ear' »Asociațiunea« noastră, tocmai de când în brațele sale cuprinde pe toți Românii din patrie, a luat cel mai frumos avânt.

Cu vie plăcere am venit deci de astă-dată în acest frumos emporiu al vechiului Bănat, în istorica cetate Timișoara, și cu bucurie vedem adunată în această sală floarea României din aceste părți.

Dacă e adevărat aceea, că renașterea culturală a românismului din Ardeal a isvorit, din acea fântână de multe veacuri acoperită și suprimată de ordinele barbare ale secolilor trecuți, trebuie să constatăm și aceea, că prin părțile Banatului s'a născut prima mișcare pentru cultivarea poporului român și a limbei sale, prin părțile aceste s'a înființat primul institut pedagogic, din care au purces apostolii învățători, căroră este a se mulțumi faptul, că puțini țărani află în acest ținut — fie dintre cei mai bătrâni — cari nu știu carte. Meritul acesta al Românilor din Bănat este cu atât mai mare, căci în timpurile acelea biserica ortodoxă era supusă unei ierarhii străine.

Cu plăcere pot constata și faptul acela, că tot din părțile Banatului mai întâiu s'au ivit bărbați, cari din căldura inimei lor s'au ocupat cu aparat științific, cu limba română, cu originea ei, cu structura ei, cu dezvoltarea ei.

E deci lucru firesc, că bucuros am venit din depărtări, urmând frățescă invitație adresată nouă și nu ne îndoim, că întrunirea noastră de aici va forma o treaptă nouă către înălțimea idealului nostru cultural, la care nisuim. Declar adunarea generală a »Asociațiunii« deschisă.

Vorbiri de salutare.

După vorbirea de deschidere, adunarea a fost salutată de dl *Emanuil Ungureanu*, în numele despărț. Timișoara al »Asociațiunii« cu o vorbire plină de învățături:

Dl. Ungureanu constată, că precum în alte părți așa și în jurul Timișorii poporul român nu înaintează nici în privința culturală, nici materială ca celelalte popoare, apoi continuă:

»Această împrejurare ne-a dus pe noi la convingerea, că deși avem în mare parte școale bune populare, deși școala bună populară contribuie mult la deșteptarea și moralizarea poporului, dar' totuși față cu emulațiunea popoarelor pentru superioritatea și domnirea culturală și economică, pentru poporul nostru dela sate acum nu mai e destulă instrucțiunea și educațiunea, ce o capătă în școala populară; — instrucțiunea și educațiunea din școala populară trebuie acum și la noi potrivită de minimalul cultural, ce e de lipsă la vieața poporului, ca pe acest fundament să se poată treptat mai departe desvolta și întări; — deci la noi se arată în mod imperativ trebuința, ca poporul nostru, — precum fac și alte popoare mai culte, — să capete învățatură și după ce a eșit din școala populară; trebuie și mai departe să se lumineze, ca să se poată susține și întări, însă desvoltarea culturală să nu fie numai intelectuală, ci să fie și economică, adică poporul român să nu fie numai cu carte, dar' să fie și econom bun.

Aflu de lipsă a releva, că fața cu progresul rapid, ce-l fac acum alte neamuri pe terenul economic, trebuie și noi în lucrările noastre culturale, în promovarea culturii generale a poporului nostru să avem totdeauna înaintea ochilor și desvoltarea și întărirea lui economică, — pentru-că e frumos idealismul, cultivarea lui dă semn de sentiment nobil, trebuie să cultivăm și noi idealismul; acesta ne învată să ținem la naționalitatea, la limba și legea noastră, la portul, tradițiunile și datinele părinților noștri, ne învată să rămânem credincioși strănepoți ai strămosilor noștri, adică să rămânem Români, ce au fost și dînșii.

Din idealism răsare sentimentul de dreptate și onestitate; să cultivăm acest sentiment cu mare zel, ca să nobilităm caracterul poporului, să-i ridicăm nivoul moral; în munca noastră culturală să țintim într'acolo, ca fie-cărui Român să 'i-să prefacă în instinct, că se fie om cinstit și om de omenie.

Dar' să ținem cont de spiritul timpului și de împrejurările, în cari trăim,

să nu uităm, că trăim într'o epocă, în care alătura cu idealismul în grad asemenea de mare domnește și realismul, sau mai bine zis materialismul, adică tăria economică, s'au puterea averii; — să nu pierdem din vedere, că un popor fie el cât de idealist, dacă nu se nisuește să ajungă și la bunăstarea materială, dacă nu se nisuește să se întărească și în avere, dacă pe moșiile și pământul moștenit dela părinții lui să lătesc și întăresc alte neamuri, atunci poporul cel sărăcit tocmai ca un om, care suferă de boală fără leac, cu timpul trebuie să piară.

Acest adevăr la noi aplicat, ca să fie bine înțeles și de pătura societății noastre, care n'are multă carte, zic: că în zădar vom cânta noi »Deșteptăte Române«, dacă alte neamuri vor cumpăra holdele și moșiile Românilor.

Spre paguba noastră până în timpul cel mai nou am fost idealisti și de acolo vine, că ne tot tânguim, că suntem sēraci, ce în parte nu e adevărat, deși acum nu e mai destul din idealism să zicem: să ne păstrăm și apărăm limba și legea strămoșească; — acum dacă voim să trăim și să trăim pe acest pământ, unde au trăit și strămoșii noștri, trebuie să zicem: să ne păstrăm și apărăm limba, legea și moșia: această treime 'ași dori eu să fie scrisă în catechismul poporului român.

Intr'acele instituțiuni culturale, cari sînt chemate să grijească, ca poporul nostru să capete învățatură și după ce a eșit din școala populară, cari sînt chemate a cultiva și desvolta literatura noastră, și prin munca lor a da direcțiune desvoltării noastre culturale, în prima linie stă și »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, pe care D-Voastră onorat Comitet central o reprezentați.

Dacă ne gândim, că munca noastră culturală și cu aceasta împreună întreaga activitate a »Asociațiunii« e avisată numai la spriginul nostru, dacă considerăm, cât de mare e problema, ce are »Asociațiunea« a o deslega și cât de grele sînt datorințele, ce are a le îndeplini, — atunci dela fie-care

Român, fără deschilinire de secs, care voește ca să fie ținut de Român și de om inteligent, dela fie-care Român, care pricepe, că numai promovarea culturii poporului nostru e mântuirea noastră, trebuie să pretindem, ca să între în șirul sprijinitorilor »Asociațiunii«, pentru-că cine spriginește această »Asociațiune«, acela sprijinește cultura poporului român.

Acum onorat Comitet central, în numele despărțământului nostru asigurându-Vă de stima și recunoștința noastră pentru zelul și iubirea de neam, cu care conduceți afacerile »Asociațiunii«, și mulțumindu-Vă pentru ostenelele, ce le puneți ca jertfă pe altarul culturii poporului nostru — am onoare a Vă saluta.

După aceasta vorbire adunarea a fost salutată tot prin o vorbire frumoasă de dl adv. Dr. G. Dobrin, ca reprezentant al »Societății pentru crearea unui fond re teatru român« apoi se trece la petrectarea celorlalte obiecte dela ordinea zilei.

Desbaterile.

Desbaterile ședinței I. au fost, ca de obicei, scurte. După prezentarea raportului comitetului, se aleg diferitele comisiuni, cari aveau să raporteze în ședința a II. și cu aceste ședința I. se închide.

Banchet și concert.

Miercuri d. a. s'a ținut banchetul. Au luat parte vre-o 150 de persoane și din partea fruntașilor s'au ținut mai multe toaste. Banchetul a decurs foarte vesel.

Seara s'a dat un concert, cu reușită splendidă, predându-se 10 puncte de cântări, declamații etc. Publicul a fost foarte mulțumit și a răsplătit cu vii aplause pe debutanți.

Sedința II.

Joi s'a ținut a doua ședință, în care s'a aprobat raportul comitetului și socotelile. Averea »Asociațiunii« este de 676.313 cor. La adunarea din Timișoara au intrat ca taxe dela membrii 5540 cor. S'a ales apoi noul comitet: de president dl Iosif Sterca Șuluțiu și de vice-president At. Marienescu și apoi 9 membrii.

FOITA.

Punga cu noroc și căciula fermecată.

Poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan. (Urmare).

Cât o fi stat Andron așa amețit, nu știu, căci drept spuind n'am fost acolo lângă el, dar' destul, că într'un târziu venindu-'și în ori, în necazul său începă a blăstema așa:

— Blăstemat să fie acest măr, și poamele din el și cel-ce 'l-a sădit... blăstemat să fie ciasul în care m'am născut și acela, în care am văzut întâia-oară pe fata regelui din Anglia...

Mai stempărându-'și sufletul cu de aceste, plecă înainte prin codrul cel pustiu, fără să știe, ce să înceapă și încărău se apuce. Într'un târziu dădu de un măr cu mere roșii și foarte frumoase și fiind flămând scutură câteva mere și începă să mănăce. Abia mănăce

însă unul, când eacă, că între dureri de cap crâncene, îi eșiră două coarne tari, ca la dobitoacele necuvântătoare.

— Facu-'mi cruce, grăi Andron, trebuie că în mărul acesta a fost duhul necurat...

Și prinse coarnele să le rupă, dar' rupe-le dacă poți. Le suci el, le smânci, dar' înzadar, coarnele stăteau tare la locul lor și bietul Andron era asemenea unei stafii, cu care să-'ți înțarei copiii dela țiftă.

Acum își gândi Andron, că nu este alta pentru el, decât să-'și puie capăt acestei vieți ticăloase și în amarul sufletului lui începă a urla și a hăuli, de răsuna codrul de glasul lui tânguitor.

De-odată ce să-'i vază ochii? Eată mare, că din desișul codrului să ivește un călugăr bătrân-bătrân, cât veacul, cu barba albă și gârbovit de anii bătrâneței. Călugărul se apropiă de el și cu glas blând îl întrebă cine este și de ce să tânguiește atât de amaric?

— Sînt de loc departe de aici, sfinte părinte, grăi Andron, din Ostrovul Cipru și plecând de acasă prin lumea mare, 'mi-am

prăpădit cu ușurătate toată averea părințească, încât nu mai am nici o lețcaie, Ear' acum rătăcindu-mă prin acest codru pustiu, am dat de un măr afurisit, din rodul căruia gustând, eată, sfinte părinte, 'mi-au erescut două coarne, ca la dobitoace — și începă de nou a se tângui jalnic.

Călugărul, care era om sfânt și cu darul dela D-zeu de-a ști soartea și păsurile oamenilor muritori, îi grăi cu blândețe:

— Nu te tângui, voinice, și nu-'ți perde nădejdea! Ai să știi, că toate aceste, câte le-ai pățit, sînt încercări dela bunul D-zeu, pentru-că atunci când ai fost în bine și în belșug, te-ai depărtat tare de cele sfinte și nă te-ai gândit nici-odată să miluești pe săraci și pe cei lipsiți. Dar' să știi, că D-zeu în bunăstarea sa nemărginită, iartă și pe cel mai mare păcătos și îl îndreaptă spre bine, dacă se pocăiește... Eu îți pot arăta calea mântuirii, dacă vei urma povețelor mele.

(Va urma).

Din acest prilej dăm în nrul de azi portretul vrednicului nou president, al dlui Ios. St. Şuluţ, jude de tribunal în pens. un bărbat cu frumoase merite literare şi care are o dragoste şi interes cald pentru ţeranul român.

Tot Joi d. a. s'a ținut şedinţa literară, în care s'au cetit două disertaţii.

Seara a fost bal strălucit, în care s'au jucat şi jocuri populare din Bănat.

Congregaţii comitatense. Congregaţia ordinară de toamnă a comitatului Sibiu, este convocată pe Luni, 3 Oct 1904 la 9 ore a. m. La ordinea zilei sânt 112 obiecte, între cari propunerile dlui asesor Nic. Ivan, referitoare la restituirea banilor colectaţi pentru ridicarea unui monument lui Iancu şi a doua referitoare la revocarea ordinului ministerial dat în cauza dreptului de întrunire. Propunerile au fost făcute în adunarea din 6 Iunie c.

Aceste propuneri sânt de interes deosebit pentru noi şi este de dorit, ca membrii Români să ia parte cu toţii la adunare.

— Congregaţiunea comitatului Caraş-Severin e convocată pe 10 Octombrie n şi zilele următoare la orele 9 $\frac{1}{2}$ a. m. în Lugoj. La ordinea zilei sânt între altele: stabilirea bugetului pe 1905, votarea unui arunc de 3%, pentru acoperirea deficitului bugetar şi pentru fondul de pensiuue al oficianţilor comitatului, împlinirea prin alegere a posturilor de oficianţi vacante şi altele.

Tratat comercial între Austro-Ungaria şi Italia. De mai mult timp s'au început pertractările între Austro-Ungaria şi Italia pentru încheierea unui tratat comercial şi aceste au dus la rezultat. Tratatul s'a încheiat şi acum restează numai să-l aprobe parlamentele, cea ce asemenea va urma.

După cum se scrie, s'a încheiat un tratat provisor şi altul definitiv. Cel provisor ține până în 31 Dec. 1905, cel definitiv este pe 12 ani. În înţelesul tratatului Italia plăteşte mai puţin vamă pentru migdale şi smochine, ear' poamele italiene vor fi scutite de vamă ca şi până acum. Austro-Ungaria nu plăteşte vamă pentru lemnele ce le duce în Italia, dar' după cai se plăteşte 25 lire de câte unul etc. Asemenea s'au statorit taxele de vamă cu privire la vinuri, cari formează partea cea mai însemnată a tratatului.

Facultate italiană în Innsbruck. Guvernul austriac a hotărît să deschidă pentru Italienii austriaci o facultate (şcoală înaltă) de drept, cu limba de propunere italiană. Ea va fi separată de universitatea din Innsbruck, în care se propune nemţeşte. Aceasta e prima facultate de stat, în care se propune italieneşte, de ceea ce a fost lipsă.

Eată cum se socotesc drepturile popoarelor în Austria.

Avisuri.

Un oaspe aşteptat.

Cu bucurie vestim iubitorilor nostri cetitori, că în timpul cel mai scurt soseşte în casele noastre un iubit şi aşteptat oaspe. El ne aduce ştiri despre

anul viitor, cum va fi vremea şi alte lucruri, apoi ne înveseleşte cu istorioare şi poveşti frumoase, cu poezii şi glume şi cu multe lucruri folositoare şi pline de învăţături.

Iubitul oaspe este:

»Călimdarul Poporului« pe 1905.

care va apărea în timpul cel mai scurt, cu un bogat material interesant şi instructiv şi împodobit cu o mulţime de ilustraţii frumoase, naţionale şi din lumea mare.

»Călimdarul Poporului« pe 1905 va fi cel mai bogat şi mai ieftin călimdar românesc.

*

Vrei să-ţi faci bibliotecă?

Cine vrea să cetească tot ce-i bun, folosttor şi de petrecante, să-şi cumpere Biblioteca „Foi Poporului“.

Cine vrea să-şi facă cu bani puţini o bibliotecă frumoasă, care să rămână la copii şi nepoţi spre pomenire, să-şi cumpere Biblioteca „Foi Poporului“.

Biblioteca „Foi Poporului“ se face în broşuri, anume pentru popor şi preţul este foarte mic, ca şi cel mai sêrac să-şi-o poată cumpăra şi cetti.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ până acum au apărut:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de Vasile Alexandri 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine şi strigături. Culese de Nic. Regman. 20 bani.

Nr. 3. Poveşti. (In pregătire).

Totodată rugăm pe iubii cetitori, cari comandă broşurile din Biblioteca »Foi Poporului«, să trimită banii cu avis postal, să nu le ceară cu rambursă (Nachname, utánvét) căci atunci portul e prea scump, şi noi tocmai voim, ca cetitorii să le aibă ieftine.

Vremea.

În Europa a fost vreme moale şi în multe părţi — mai cu seamă în Austria — ploioasă. Pe ţermeii Franciei băntuie mari furtuni.

La noi vremea a fost mai mult înorată şi ploioasă, mai cu seamă în apus. Temperatura a scăzut, şi în părţile de mează zi-răsărit (Ardeal) au fost vânturi.

Profeţire: Să poate aştepta vreme mai moale şi cam ploioasă, după care vor urma vânturi şi puţină răceală.

DIN LUME.

Nemţii şi Herreri

Pe când până acum Nemţii din colonia africană s'au luptat cu isbândă contra Herrerilor răsculaţi, acum vine ştirea despre o învingere a acestora şi despre cruzimi săvârşite de ei.

Foaia engleză »Daily Mail« e informată din oraşul ICap (Africa), că Herrerii au rupt şirul de impresurare al Nemţilor şi cu acest prilej au căzut mulţi Nemţi. După aceea Herrerii au ucis o mare mulţime de femei, copii şi bătrâni neputincioşi.

Din Macedonia.

În zilele din urmă bandele bulgare au făcut mai multe omoruri, cu deosebire contra Sêrbilor. Astfel în oraşul Kumanovo a fost ucis învăţătorul şi primarul; asemenea casuri s'au întâmplat şi în alte locuri. Bandele bulgare sânt necăjite pe Sêrbi, pentru-că acestia nu le spriginesc rêscoala.

Rêsboiul dintre Rusia şi Japonia.

În Mangiuria nu s'au întâmplat lupte mai mari, dar' sânt în pregătire. Să adevereşte ştirea, că o parte a oastei japoneze a trecut riul Hun. Ruşii sânt pregătesc la o apărare energică în jurul Mukdenului.

Atacurile, ce le-au făcut Japonezii în timpul din urmă asupra Port-Arthurului au avut de rezultat ocuparea întăriturilor din afară a cetăţii. Ei au ocupat şi locul cu isvoarele, din cari se provedea oraşul cu apă. Acum să bea în Port-Arthur apă de mare curăţită. Cetatea devine tot mai strimtorată.

Ruşii au hotărît să alcătuiască o a doua armată pentru Mangiuria, care va număra 150 mii de oameni. Comandant al ei este numit generalul Grippenberg, guvernator militar în Vilna, un bărbat viteaz şi energic. De comandant suprem va rămânea şi pe mai departe Alexeiev. Noua armată abia în 2—3 luni va fi pe câmpul de rêsboiu.

Zilele aceste s'a gătat şi a fost deschisă noua cale ferată în jurul marelui lac Baical, la care s'a lucrat de mult. Ruşii leagă mari nădejdi de acest tren, de oare ce pe el vor putea transporta mai uşor trupele pe câmpul de rêsboiu.

Telegramele mai nouă vestesc, că căderea Port-Arthurului are să urmeze în curând. O altă ştire din Mangiuria vesteşte, că vremea începe a fi ernatică şi atât Ruşii, cât şi Japonezii fac pregătiri pentru rêsboiul de iarnă.

Starea „Asociaţiunii“.

(Urmare)

Publicaţiunile „Asociaţiunii“.

Despre publicaţiunile »Asociaţiunii«, estragem din raportul gen. următoarele:

La 12 Martie a. c. a apărut fascicolul ultim al »Enciclopediei române«, şi astfel această mare lucrare, edidată din însărcinarea şi sub auspiciile »Asociaţiunii«, după o muncă intensivă de preste 8 ani, a fost terminată în condiţiuni relativ destul de avantajoase.

Direcţiunea acestei publicaţiuni a prezentat Comitetului central, în şedinţa acestuia din 31 Martie a. c., un raport amănunţit asupra activităţii sale şi asupra modalităţilor în cari şi-a publicat lucrarea, care are o extensiune de 200 coale de tipar, format 8° mare, şi cuprinde în 6400 columne (litere petit) 37.622 articole, lucrate de 172 colaboratori din toate ţerile locuite de Români.

Cheltuielile împreunate cu editarea »Enciclopediei« se urcă la cifra de cor. 62.818,90 şi au fost acoperite de Direcţiunea publicaţiunii, fără a impune »Asociaţiunii« nici cea mai mică jertfă materială.

Un alt progres însemnat a fost realizat în anul trecut şi cu privire la continuarea »Bibliotecii populare a »Asociaţiunii«, din care au apărut până acum 16 numere.

Afară de aceste, Comitetul central mai dispune de present şi de mai multe manuscripte censurate şi admise spre publicare în »Biblioteca populară«, şi le va edita pe rând în cursul anului viitor.

Organul »Asociațiunii«, și anume »Transilvania« cuprinzând scrieri literare, și »Analele« cu publicațiunile noastre oficiale, a fost editat în tiragiu de peste 2000 exemplare.

Afară de edițiunile înșirate, »Asociațiunea« a căutat să spriginească producțiunea literară română în în cadrul mijloacelor și condițiunilor date, și pe alte căi, și anume prin cumpărarea spre distribuire gratuită a unui număr mai mare de scrieri mai de valoare, prin inițierea de lucrări literare noue și prin publicarea repertoriului bibliografic al producțiunii noastre literare anuale.

Budgetul.

Privitor la budget se observă că dotațiunea secretarului II a fost urcată dela suma de cor. 600—la cor. 1800.— Această urcare se justifică prin lucrul tot mai mult al oficiului de secretar, — ceea-ce s'a făcut la învatarea secțiilor științifice-literare.

Tot la învatarea Secțiunilor s'a luat în budget și o dotațiune nouă de cor. 500.— pentru aparate de proiecțiune și diapositive, în scopul ilustrării prelegerilor populare.

Mai departe este de observat, că dotațiunea de cor. 2000.—, care în urma deciziunilor luate de mai multe adunări generale anterioare, a fost prevăzută în budget pentru ajutorarea școalelor române, se propune a se împărți în viitor în scopul calificării învățătorilor pentru școalele economice de repetițiune.

Comitetul central s'a conformat propunerii ce 'i-s'a făcut în această direcțiune de Secțiunile științifice literare, de oare-ce s'a convins de repetite-ori, că în vederea numărului de tot mare a școalelor române lipsite de mijloace și a școlărilor săraci, ajutorul de cor. 2000.— este atât de neînsemnat și dispărent, încât nu poate fi întrebuințat cu folos și în condițiuni echitabile și mulțumitoare; de altă parte însă întrebuințarea lui în scopul propus de secțiuni, ar pute aduce foloase reale pentru cercuri cu mult mai largi.

Fundațiuni și fonduri.

Cu privire la fundațiunile și fondurile administrate de »Asociațiune« avem de raportat, — că mulțumită de o parte însuflețirii și abnegațiunei pe care cei mai buni dintre fiii poporului nostru o păstrează intereselor culturale ale acestuia, ear' de altă parte încrederii ce »Asociațiunea« 'și-a câștigat-o în întreg timpul existenței sale, prin administrarea conștiințioasă a averilor ce 'i-au fost încredințate, — Comitetul central a primit și în anul trecut nouă și numeroase donațiuni cu mențiuni culturale.

Reservându-ne a vorbi la alt loc despre donațiunile intrate pentru fondul Museului, dăm următoarele informațiuni asupra fundațiunilor instituite în anul trecut și asupra dispozițiunilor luate pentru asigurarea și administrarea fondurilor și fundațiunilor primite de mai nainte.

În primul rând avem să aducem la cunoștința On. Adunări generale, că fericitul Ioan Russu, fost medic în Brad, prin testamentul său din 29 Iulie 1900,

a lăsat »Asociațiunii« noastre în scopul înființării unei fundațiuni de stipendii, o avere prețuită la 40—50.000 cor., care se compune din depozite, valori, și realități. Din veniturile acestei fundațiuni se vor da stipendii, la început pentru elevi ai școalelor medii și mai târziu și pentru studii universitare. Vor pute beneficia de aceste stipendii numai tineri români, fără deosebire de confesiune. Usufructul fundațiunii este al văduvei fondatorului până când va fi în viață.

Comitetul central la timpul său a luat toate dispozițiunile necesare pentru asigurarea fundațiunii și după-ce testamentul a fost recunoscut și acceptat de toate părțile interesate, a și putut tranșa aceasta afacere în scurt timp și în condițiuni pe deplin mulțumitoare.

(Va urma).

Alegere de învățător.

Privitor la notița apărută în Nr. 36 al foii noastre, cu titlul »Alegere de învățător« în Sebeșul-sup., ni-se scrie drept răspuns următoarele:

Sebeșul-sup., 25 Sept. c.

Referitor la notița apărută în nrul 36 al »Foi Poporului« despre »Alegerea de învățător« în comuna Sebeșul-de-sus, îmi țin de datorință a da următoarele deslușiri, fiind scrisul pe nedrept atacat.

În comuna noastră a funcționat în anul expirat un tânăr de aici, pedagog absolut, ca învățător provisor și conform legilor existente trebuia acum postul să se întregască definitiv. S'a scris concurs, în urma căruia a competat tânărul de-aici și încă un învățător, ambii învățători diplomați. S'a defipt alegerea pe 22 August st. n. și eșind șeful tractului la fața locului, a efectuit alegerea, alegându-se tânărul de aici ca învățător definitiv, fiindcă numitul a dovedit în anul de praxă, că-'și cunoaște chemarea și prin urmare 'și-a câștigat simpatia poporului. Acesta a fost decursul alegerii.

Acum să-'i reflectez ceva dlui corespondent anonim N. M., care plin de patimă a cercat a dovedi lucruri neadeverate. Spune-'mi d-le corespondent, cine sânt cei trei tineri din comuna noastră cu pregătire pentru cariera învățătorescă? Dacă nu îi știi d-ta, să-'i spun eu: unul este alesul învățător, al doilea este un pedagog absolvent fără examen de calificățiune și al treilea este un pedagog, care acum a intrat în cursul al treilea pedagogic, deci câți au pregătirea? Numai unul, și acela a fost și ales.

Causa că unii alegători au părăsit biserica este aceea, că dl N. M. cu partizanii sei a pus la cale aceasta și a înscenat scandal, cugetând că prin îmboldiri și strigăte să teorizeze publicul liniștit, însă nu le-a succes, și părăsind biserica, s'au lipsit de bună voie de dreptul ce 'l au avut.

Causa că s'a recurat gendarmi a fost tot partida aspiranților fără calificățiune, fiindcă oamenii lor s'au lăudat, că incuie biserica și vor alunga pe protopopol din biserică; prin urmare a fost necesar, însă gendarmii nu au intrat în biserică, ci au stat lângă edificiul școlar.

Dl N. M. afirmă, cum-că cauza scandalului aș fi eu. La aceasta trebuie să-'i răspund, că trecutul meu de 31 ani ca învățător și membru al comitetului parochial și politic dovedește ce am prestat eu în comuna aceasta. Nu aștept lauda dela nime, ci faptele

mele vorbesc. Ar fi voit dl N. M. să mă pun și eu în fruntea partidei celei nemulțumite și în continuu se propag în comună ură și neînțelegere? Nu o pot face, fiindcă caracterul meu nu mă lasă.

În fine mai reflectez, că totdeauna, dacă unei partide și de regulă celei slabe, nu-'i conține rezultatul unei alegeri de preot sau învățător, amenință Consistorul cu trecere la unire și cu școala de stat.

Chiar când ar cere școala de stat, nu dă nime atențiune partidei lui N. M.

Consistorul ar face foarte corect, dacă ar aproba alegerea și nu ar da loc protestelor aceluia, cari își bat joc de biserică și școală.

Dimitrie Săcărea,
învățător pensionat și
președinte al comit. parochial.

Alegere de preot.

Turnișor, Sept c.

Duminecă în 25 Sept. c. s'a făcut alegerea de preot în comuna noastră Turnișor, care acum de 3 ani a fost vacantă. Alegerea sub conducerea protopresbiterului tractual, a P. O. D. Ioan Papiu, s'a făcut în toată regula, desi a fost foarte sgomotoasă. — Dintre 5 concurenți unul neîntrunind recerințele concursului, au fost candidați 4, ear' dintre aceștia a fost ales cu majoritate de voturi tânărul ahs. de teol. dl Romul Platoș, fiul învățătorului nostru Ioan Platoș, care crescut între noi și cunoscându-'l din pruncie 'și-a câștigat simpatia și încrederea noastră.

Multe întrigi și neînțelegeri, cari în decursul acestor 3 ani s'au ivit cam des, și chiar acum la alegerea aceasta au izbucnit cu mare forță, credem că vor înceta și să va încuiba liniștea și buna înțelegere și în mica noastră parochie.

Nou alesului îi dorim, ca bunul D-zeu să-'i dea sănătate și să-'i stea întru ajutor, ca cu înțelepciune să ne poată conduce la limanul binelui și al fericirii.

Un alegător.

Invitare.

La espozițiunea de vite, ce comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« va aranja în comuna noastră Răhău, Duminecă la 9 Oct. n. a. c. 1904 precum și la actul sfințirii oficioase al noului edificiu școlar, ce se va efectui în aceeași zi la 9 ore a. m. și la banchetul, ce va urma acestor acte importante se invită toți stim. amici și binevoitori cu toată onoarea.

Taxa banchetului e 2 coroane de persoană. Invitări speciale nu se trimit. Pentru vin bun și musică escelentă garantează

Răhău, 27 Septembrie 1904.

Comitetul aranjator.

NB. Cei-ce doresc a lua parte la banchet să se însemne la subscrișul comitet până în 6 Oct n. a. c.

Convocare.

Domnii membrii români ai adunării municipale sânt rugați să se prezenteze Luni în 3 Octomvrie a. c. la 8 ore dimineața în localul Casinei române din Sibiu la consultare, cu privire la adunarea municipală, care se va ținea în aceeași zi.

Sibiu, 26 Septembrie n. 1904.

Dr. Liviu Leményi.

PARTEA ECONOMICĂ.

Apărarea paserilor.

(Urmare și fine.)

10 *Capintortură* se numește așa pentru-că își poate întoarce capul în toate părțile, se numără între paserile folositoare economului. Ea seamănă încâtva cu gheunoile, dar' pustiește și mai multe omide, insecte, furnici și ouăle acestora, decât acelea.

11 *Pupăza* se numără între paserile folositoare, pentru-că și ea stirpește o mulțime însemnată de ouă, omizi, păpuși și insecte.

12 *Vrăbțile* sunt paserile, cari se pot vedea pretutindenea: în curte, în grădină, în câmp și prin pădure, de unde adună cu deosebire primăvara sumedenie de gândaci de Malu, omide și fluturi, cari în lipsa lor așa s'ar înmulți de tare, încât ar fi în stare să nimicească toată roada pomilor. Pe lângă toate aceasta ele se numără între paserile stricacioase plugăritului, fiindcă după-ce încep a se coace holdele de grâu năvălesc pe ele, unde mai mult strică decât mănâncă, de oare-ce până când sug, sau scobesc câte un grăunț, mai oboară de pe spic câte trei-patru. Peste iarnă devin folositoare prin aceea, că adună și stirpesc sumedenie de grăunțe din buruenile de pe câmp și din grădini.

13 *Codobatura (pasărea plugului)* se numește așa, fiindcă umblă mai cu seamă după brazda plugului, de unde adună tot felul de insecte și vermi. Afară de aceste ea mai consumă sumedenie de muște, țintari și alte insecte aripate. Trăește bucuros și în apropierea apelor și e o pasăre foarte veselă, de oare-ce coada și-o mișcă neîntrerupt. Codobatura se numără între paserile folositoare plugăritului.

14 *Țicleanul vênăt*, pe care de multe ori îl vedem pe ferestile caselor prin sură și prin grădină, mănâncă tot felul de omide, insecte și vermi, pe cari îi prinde în sborul său repede. Țicleanul vênăt este o pasăre foarte

veselă și neastempărată, de oare-ce cât e lumea nu stă pe loc. El încă se ține de paserile folositoare plugăritului.

15 *Graurul* iubește mai cu seamă vieța socială, de aceea umblă tot în stoluri sau cârduri mari pe pășunile vitelor, ba uneori graurii se pun pe acelea de le curăță de insectele, ce se află pe ele, ear' de pe pășuni și de prin rimăturile porcilor adună tot felul de vermi, omide și alte insecte stricacioase, așa că puțina daună ce o face și el une ori prin vii și grădini devine foarte neînsemnată pe lângă folosul cel mare, ce-l aduce economului Graurul încă este numărat între paserile folositoare plugăritului.

16 *Sturzul* este o pasăre cântăreață, care face să răsună cu glasul său grădinile și pădurile noastre. El adună cu deosebire de pe sub mușchii din pădure tot felul de ouă, omide, păpuși, și insecte, așa că despre el se poate zice cu tot dreptul, că folosește economului indoit: odată pentru-că îi face muzică de cinste, a doua că îi curăță insectele și ouăle acelora. Sturzul încă se numără între paserile folositoare plugăritului.

17. *Pitulușul*, după-cum îl arată și numele este o pasăre foarte micuță, care mai mult sare și se pitulă dinaintea omului, decât sboară. El încă adună tot felul de păiangini de prin garduri și alte locuri părăsite, apoi păpușile și insectele, pe cari le prinde prin săriturile lui. Pitulușul încă e numărat între paserile folositoare.

18. *Privighitoarea (filomela)* este regina paserilor cântătoare, care trăește mai cu seamă prin păduri și prin pometurile mai mari. Ea se nutrește mai cu seamă cu ouă sau saci de furnici și cu alte insecte. Privighitoarea încă se numără între paserile folositoare plugăritului.

19. *Rândunelele*, cari sunt de mai multe specii, sunt cunoscute și economilor noștri, ca paserile cele mai nevinovate, cari nu fac nici o daună, ci cât e ziua de mare nu stau pe loc, ci chiar și prin ploaie sboară une-ori și prind muștele, cari molestează în de-

cursul verii neîntrerupt pe oameni și animale. De aceea apoi economii noștri le și cruță și ocrotesc pretutindenea împrejurul casei lor, ear' de cumva vedr'un copil, că se apropie de cuibul lor îi strigă răstit: »se nu umbli la cuibul rândunelelor, că ți sacă mâna«. Rândunelele se numără între paserile cele mai folositoare ale omului.

20. *Turturelele*, cari trăesc cu părechea, ear' dacă le moare aceasta, nu se mai însoțesc cu alta, trăesc mai cu seamă pe marginea pădurilor și în apropierea acelor. Se nutresc cu semințe de grăunțe și burueni, ear' ținute în colivii încă se prădesc foarte curând. Ele se numără între paserile folositoare.

21. *Prepelilele*, trăesc mai cu seamă prin ierburi și prin holde. de pe unde adună grăunțele căzute din spice și ierburi. Cu privire la modul de viață și nutriție, ele se aseamănă foarte mult cu găinile noastre de casă, de oare-ce ca și acestea umblă mai mult pe pământ și se scaldă în țerină. Bărbătușul cântă tot »pitpalac«, ear' femeiușca îi răspunde tot »va, va«.

22. *Barzele*, iubesc mai cu seamă fânațele și bălțile, pe cari umblă ca și economul, de pe cari adună tot felul de broaște, șopârle și șerpi veninoși, pe cari apoi îi aduc în guși de mâncare și puilor lor de acasă. Dar' s'a constatat că ele mai adună de pe fânațe și puii paserilor mai mici de prin cuiburi, prin ce devin încâtva și stricacioase. Barzele se numără între paserile folositoare plugăritului.

Afară de aceste 22 specii de paseri înșirate aci, în însemnarea dată de ministrul se mai cuprind și altele, cari sunt mai puțin cunoscute pe la noi. Ar fi tare de dorit ca și economii noștri se cunoască mai de aproape paserile folositoare și stricacioase plugăritului, pentru-ca pe cele dintâiu se le ocrotească, ear' pe cele din urmă se le stirpească la tot privilegiul dat.

Un învățat francez a făcut socoteală, că dacă n'ar fi paseri pe pământ, acesta după 9 ani ar rămâne sterp și pleșug« n'ar mai crește iarba, n'ar mai fi roada de bucate, nici în cazul acela, dacă insectele, omizile și

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Țiganul la caș.

Un țigan, nu știu 'n ce vreme
Și 'n ce sat mai mititel,
S'a dus pe furis în stână
Și a pus a sa neagră mână
Pe un caș mai măricel

Dară danciu prost ca noaptea
Și la minte cam smintit
Fără grije face larmă
Încă se mai și răstoarnă
Și pe baciul ia trezit.

Cum se uită în jur cioroiul
Pe cioban cum l-a ochit
Ia fricos una la fugă,
Ca bordeiu să-l ajungă
Înaint' de răsărit.

Baciu-aude gălăgie
Sare sus trezit din somn
Ca să-l prinză, să mi-l rază
Pe cioroiu, car' se băgase
Într'o scorbură de pom.

— Stăi, își gândi baciu în sine
Îți arăt eu ții furat,
Căci prea bin' el obsearvase
Pomul, und' se pitulasă
Țigănoiu! desperat.

— Hăi, auzi tu măi țigane,
Tu ești? ori e vrun duch rău?
— Țucuți ochi dumnitale
Dar' se fie cu ertare
Că nu's eu, e frate-meu.

Ascăntie.

Mărunțișuri.

Unde sunt Rutenii? De curând ministrul Tallián a fost în Maramureș și fiind întințit de »patrioții« cu perciuni — se spune — că a întrebat pe fișpanul Maramureșului astfel:

— Dar' spune-mi, dle comite, unde sunt Rutenii?

— În buzunarele acestora — răspunde fișpanul — arătând pe potopenia de Jidovi cu perciuni și în caftane lungi.

Proverbe moderne. Să ne întindem, până unde ne ajunge — nutrețul.

— Cine se scoală de dimineață — e somnoros.

— Din floren se face — crucerul

Cântece populare.

Culese de *Michailă Ogreaș*, inv.

Facem-i'ăș cărare în gruiu!
Doamne pentru cini s'o suiu?
Pentru badea cel frumos,
Lunile le mînc cu post
Ear' Vinerea mîncă carne
Doar' il scap dela cătane.

Ști tu bade ce ziceai?
Cătră mine și plîngeai?
Că să tune dracu 'n tine
De te vei lăsa de mine.
Eată bade te-ai lăsat
Dracu 'n tine n'o tunat.

vermii s'ar stirpi cu venin, pentru-că după 9 ani miliardele de insecte ar face cu neputință ori-ce vegetațiune de pe pământ.

În Franța insectele, cari trăesc fac o pagubă preste an de 600 de milioane de franci, ear' la noi paguba se urcă la 200 de milioane de coroane. Aceasta pagubă după socoteala unui învățat dela noi tot la 10 ani s'ar înzeci, ba pe unele locuri s'ar chiar și însuși, dacă n'ar fi paserile.

Se apărăm deci paserile folositoare, pentru-că ele sânt cei mai buni și mai credincioși pretini ai economului!

Ioan Georgescu.

Cultura fasolei Soia.

Publicând în »Foaia Poporului« unele notițe despre planta folositoare Soia, am văzut din mai multe întrebări, ce ni s'au adresat, că mulți din economii noștri, se interesează de aceasta plantă și voiesc să o cultive, ceea ce ar fi spre folosul poporului nostru.

Asupra acestei plante publică acum vestitul și vrednicul nostru economist, dl' P. S. Aurelian un articol, pe care îl reproducem aci din »Revista învățătorilor și învățătoarelor« din România.

Eată instructivul articol:

Cultura acestei plante se face în tocmai ca a fasolei oloage. Pământul adânc și gras este cel mai bun; cu toate acestea soia crește și în pământuri mai serece. Lucru de căpetenie este se aibă lumină și soare, prin urmare nu se poate cultiva în cucuruz sau sub arbori.

Soia se seamănă în Aprilie, în același timp cu cucuruzul.

Ea se seamănă în cuiburi depărtate unele de altele de 50 c. m. ca la trei brazde un rând de altul.

Pe un juger se pune dela 10—15 Kilogr. de sămânță. După-ce se smulge, se bate și se svântură ca și fasolea.

Întrebunțările soiei sânt felurite. Ea se cultivă ca nutreț pentru vite și mai ales pentru boabele sale care sânt foarte bune pentru hrana omului și animalelor de casă. Cultivată ca nutreț produce până la 15 mii kgr. de maldăr. E una din plantele cele mai hrănitoare.

Când avem să fierbem soia, pentru hrana noastră, fiind că boabele sale sânt cam tari, e bine să le punem în apă să se îmoaie una sau două zile înainte de a o pune la foc.

Chinezii fac din boabele de soia un fel lapte, felurite brânzeturi, ulei și altele. Pentru hrana țeranilor, cari țin atâtea posturi, introducerea soiei, va fi o adevărată binefacere, căci încă odată boabele acestei plante sânt mai hrănitoare decât al tuturor plantelor cunoscute, și după compozițiunea sa, se apropie de brânzeturi. Afară de acestea nu trebuie uitat, că aceasta plantă este și nutreț escelent pentru vite și poate înlocui cu succes linte și cele mai multe soiuri de mazărice.

P. S. Aurelian.

In lipsa de nutreț.

În legătură cu publicația noastră cu data de 20 Sept. c. punem în vedere, că de vânzare se mai află la Mendl Manó în Budapesta, (V. Ferenc Józ. 41) ovės (nou) 100 vag. cu cor. 14.80 de m. m., tot acolo: ovės (vechiu) 70 vag. cu cor. 14.60; apoi cucuruz 300 vag. cu cor. 15 de m. m. Tot la acesta în Semelje (Veröcze) ovės 3 vag. cu cor. 14.30; apoi în Perjámos (Torontal) ovės 3 vag. cu cor. 15 și cucuruz 6 vag. à 16 cor. de m. m. La Magyar Hitelbank în Budapesta, cucuruz 44 vag. à cor. 14.40; mai departe la Unger Miksa în Moson, crumpene 350—400 vag. cu cor. 7 m. m.

Nutrețuri păioase se află la Retegi Imre în Técső (comit. Maramurș), fên 3 vagoane; Harstein Bernát în Huszt, fên 30 vag. cu cor. 10 m. m.; la »Jószág felügyelőség« în Nagy-Mágocs (comit. Bihar) 100 vag. paie de grâu; tot acolo: fên 20 vag.; la fabrica de zăhar din Magyarfalva, fên 20 vag. cu cor. 10 m. m.; M. Strauss în Graz, Stiria, (Schmiedgasse Nr. 34), fên 5—10 vag. cu cor. 8.50 m. m.; S. T. Schalk în Lichtenwald (Steiermark), fên 25—30 vag.; Franz Sonntag în Attnang (Ober-Österreich), fên de clasa I. cu cor. 9, de clasa II cu cor. 8.50, de clasa III. cu cor. 8; Isak Weitz în Galiția (Oświęcim), fên 50 vag.; Johann Vesely în Pardnbitz Bohdanečbei, fên 25 vag.

à cor. 8.50 m. m.; Carl Hollitscher în Haag (Oberösterreich), fên (presat) 10 vag. cu cor. 9 m. m.; tot la acesta paie 10 vag. cu cor. 4.60 m. m.; M. Momčilovič în Sissek, fên (presat) 100 vag.; Schleese Márton în Remstetter (Graz, Eschendorf bei), fên 30 vag. cu cor. 8—9 m. m.; Verbandter landw. și Genossenerhaften in Steiermark (Mehlplatz 1), fên dulce și înăcrit 20—30 vag. cu cor. 10.50 m. m.; Fratelli Neumann în Fiume, fên cu cor. 9.75 m. m.; Blumenstock Henrik în Vinkovcze, coceni de cucuruz vag. 150 à cor. 1.80 m. m.; Biró Lajos în Cluj (Kolozsvár), Ferencz József ut 20, fên vag. 5 à 10 cor. m. m.; tot acolo paie de secară, vag. 1 à 5 cor. m. m.; Szölösy Ferenc în Sighetul-Marmației, trifoiu, vag. 3.5; tot acolo fên 2 vag.; Grigasy Sándor, tot de acolo, fên 20 vag.; Pellet Imre în Polgárdi, Tekerospuszta, ovės cu mazărice 5 vag. à cor. 8 m. m.; Polgár Jenő în Nagykanizsa, fên 30 vag.; tot acolo otavă 15 vag.; Bányai Viktor în Teregovă, fên vag. 3 cu cor. 10 m. m.; Dr. Amon Pál, director în Kalocsa, paie de grâu și pleavă 12 vag. cu cor. 1.25 m. m.; tot acolo paie de ovės și pleavă 14 vag. cu cor. 1.85 m. m.; Pellet Imre, Polgárdi, Tekerospuszta, crumpene vinete 4 vag. à cor. 8 m. m. La »Magyar fővárosi malom egyesület« în Budapesta, țeriță de grâu 8000 vag. în saci de 50 chlgr. cor. 5.70—5.80; tot acolo țeriță de secară, 50 vag. cu cor. 6.60 de sac.

La »Mezőgazdasági ipari részvény társaság« în Kaposvár, se găsește spre vânzare 300 m. m. mazărice de primăvară »Victoria«, bună și de sēmēnat; dela »Magyar fővárosi malom egyesület« în Budapesta, se expediază tot la 14 zile cam 10.000 saci de țeriță de grâu. La frații Neumann în Budapesta (Thonet udvar), fên la Molnár Bálint în Vas-Vö ösvár, fên 10 vag. cu cor. 7.40 m. m.; la Dajka Károly și Solym Imre în Nagy-Rábé (comit. Bihar), luțernă 1 vag. cu cor. 10 m. m.; Retegi Imre în Maramurș (Tecső), fên 2 vag. à 8 cor; Marek József Janos în Zarnocza (comit. Bars), fên 60 m. m. à 10 cor; Miskolczy János, hegyvidéki kirendeltségi megbizott în Sighetul-Marmației, fên 20—30 vag. cu 8 cor. m. m.; Varga Dénes, în Felső-Rákos (Udvarhely), fên 1 vag. à cor. 7.50, paie de grâu 2 vag. à 1.95 de m. m.; Erezii contelui Károlyi Gyula în Sanisló, paie 20 vag; Elekes Arpad în Oláh lápos (Solnoc-Dobâca), fên 90 cară cu 4000 cor. în total; Ioh. Koffler, Hirth (Karinia) fên 50—100 vag. à 9 cor; Bezirksausschuss în Windischgráz (Steiermark), pe fên 10 vag; Patay Miklos în Kisöved, fên 1.5 vag. à 15 cor. m. m. Szilágyi Emil în Péczel, paie de secară 10 vag. La Sclesinger Sándor în Kis-Erdő (Puszta szered), crumpene 50—60 vag. cu cor. 6 m. m.; Deutsh Adolf în Alba Iulia, ovės 6000 m. m. à 14.40 în gara Cluj; tot la acesta ovės 5000 m. m. à 14.20 în gara Sibiu; tot la acesta, ovės 1500 m. m. à 14.40 în gara Alba-Iulia și tot la acesta, ovės 1500 m. m. à 13.60 cor. m. m. se găsește în gara Făgăraș.

În timpul din urmă s'au adunat în magaziile societăți »Országos Köz-

Măcar că te-ai tot jurat
Că nu va fi om pe lume
Care să ne despreune.
Eată neamțul s'a aflat.
Care numai s'a jucat
Pe noi ne-a despreunat.

Bate-mă Doamne cu băta
Să nu mă bați cu urita,
Că urita n'are leac
Făr' două scânduri de brad.
Urita n'are sfișit
Făr' o glie de pământ.
Nu bate Doamne lumea
Cum ai bătut pădurea.
Că pădurea o'ai bătut
De doi ani și mai demult.

Nu știu bade 'mi-să 'npare.
Ori ești mănjit de căldare.
De-i fi mănjit te-i spăla,
De-i fi negru așa vei sta.
Pentru bădițu 'ncernit
Trebue riul oprit
Și săpunarul tocmit

Bădișorul care 'i băl
Cu puțină apă-'l spăl.

Mândră sprâncenele tale
Mâncă paralele mele
Eară ochișorii tăi
Mâncă bănișorii mei.

Am eșit asar' la lună
'Și-am iubit ca o nebună
Asar' am eșit la stele
'Și-am iubit fără plăcere
Arză-te focul avere
Te-am luat fără plăcere.

Ară badea cu plugu
Alătura cu drumu
Mândra vine cu prânzu
Și-i dă badii »bun lucru«.
»Bun lucru« bade, la plug,
Să fi mândră sanătoasă,
Cât dai vorba de frumoasă;
Să fi dragă sanetos
Cum mulțumești de frumos.

ponti Hitelszövetkezet» anume din Bodfalva 1296 m. m. grâu, 7 m. m. secară 59 m. m. ovės, în total 1352; Csanádpalofa 2851 m. m. grâu, în total 2851; Écska 8800 m. m. grâu, 50 m. m. secară 117 m. m. ovės în total 8967; Földeák 788 m. m. grâu, în total 788; Gyertyános 2852 m. m. în total 2852; Marosujvár 2024 m. m. grâu 327 m. m. ovės 92 m. m. cucuruz. În total 2443; Măslak 1465 m. m. grâu, în total 1465; M zóberény 1087 m. m. grâu, 1630 ovės m. m. 778 m. m. cucuruz în total 3495; Monor 414 m. m. grâu, 4433 m. m. orz, 26 m. m. secară, 290 m. m. ovės, 668 m. m. cucuruz, în total 5831; Nagysármás 300 m. m. grâu, 39 m. m. orz, 25 m. m. secară, 36 m. m. ovės, în total 400; Szapáryfalva 1196 m. m. grâu; 125 m. m. ovės, în total 1321; Szend 134 m. m. ovės, 83 m. m. orz, 391 m. m. secară, 35 m. m. ovės, în total 643; Tiszanylak 3558 m. m. grâu, 133 m. m. orz, 226 m. m. secară, 1113 m. m. ovės, în total 5030; Torontálszécsány 2400 m. m. grâu, 80 m. m. ovės, 67 cucuruz, în total 2547; Törökszentmiklos 573 m. m. grâu, în total 573; Végvár 670 m. m. grâu, 1500 m. m. cucuruz, în total 2170; Zichyfalva 2400 m. m. grâu 205 m. m. ovės, 100 m. m. cucuruz, în total 2705.

Sibiu, 26 Sept. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«:

D. Comşa,
president.

Vic. Tordăsteanu,
secretar.

Stipendii de-ale „Asociaţiunii“.

— Concurs. —

»Asociaţiunea pentru literatura română și cultura poporului român« are de conferit cu începutul anului școl. 1904/5 următoarele stipendii:

1. Un stipendiu din »Fundaţiunea anonimă din comitatul Dobâca«, de cor. 100 — anual, destinat pentru un tânăr român născut în comitatul Dobâca.
2. Un stipendiu de cor. 80. — anual din »Fundaţiunea Radu M. Rîureanu«, destinat pentru un student român dela școala secundare (medii).
3. Un stipendiu de cor. 120. — anual din »Fundaţiunea Ioan Galianu de Kecskés«, destinat pentru un tânăr român dela vr unul din gimnasiile din Transilvania; vor fi preferați, ceteris paribus, rudeniile fundatorului din familiile »Pop« și »Anton«.
4. Un stipendiu de cor. 100. — anual din »Fondul Avram Iancu«, destinat pentru un tânăr român dela vr' o școală scundară (medie).
5. Un stipendiu de cor. 80. — anual din »Fundaţiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologa«, destinat pentru fetițe de naționalitate română, fără deosebire de confesiune, din Transilvania, care frecventează vr' o școală românească, în prima linie școala civilă de fete a Asociaţiunii sau școala de fete pentru femeile române din Sibiu, ceteris paribus, fetițele care sunt înrudite cu familia Bologa. se înaintă în

Sibiu (strada Morii nr. 8.) până la 15 Octomvrie st. n. a. c. provăzute cu următoarele documente:

- a) Atestat de botez;
- b) Testimoniu școlar de pe semestrul din urmă al an. școl. 1903/4;
- c) Atestat de paupertate;
- d) Eventual document de înrudire.

Concurenții care și-au prezentat cererile înainte de publicarea acestui concurs, sunt invitați să și întregască eventual cererile în sensul condițiilor stabilite cu concursul de față.

Cererile întrate după termin nu se vor considera.

Sibiu, din ședința comitetului central al »Asociaţiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, ținută la 15 Sept. 1904.

Iosif Sterea Șuluțu,
president.

Nou abonament la „Foaia Poporului“.

Ca doritorilor de citire să putem înlesni abonarea „Foi Poporului“, deschidem cu 1 Octomvrie a. c. un nou abonament la „Foaia Poporului“.

Abonamentul e de două feluri, anume:

1. Se poate abona „Foaia Poporului“ pe o jumătate de an, din 1 Oct. până în 1 Aprilie.

Prețul acestui abonament e 2 cor.

2. Se poate abona foaia pe 3 luni, din 1 Oct. până în 31 Dec. a. c.

Prețul acestui abonament e 1 cor.

Atragem luarea aminte a ceterilor și în deosebi a iubitorilor nostri țărani asupra „Foi Poporului“, care e făcută anume pentru ei și este cât se poate de ieftină.

Abonații primesc la sfințele sărbători ale Crăciunului o frumoasă și bogată broșură, ca „Dar de Crăciun“.

Despre alegerea unei vaci.

La cumpărarea unei vaci cu lapte trebuie, înainte de toate, să căutăm ca ugerul să aibă dimensiuni mari.

Cercetarea ugerului. — Ugerul care e dezvoltat în lărgime și care se întinde sub foale este cel mai bun. Cel care e lung și atîrnă între picioare este în general inferior.

Pielea ugerului trebuie să fie fină, moale, și mobilă, mai ales la partea dinapoi.

Vinele cari sunt la partea dinainte a ugerului, sub foale, trebuie să fie mari și întortochiate, cu cât trece mai mult sânge prin uger cu atât acesta lucrează mai bine.

Sfărcurile ugerilor trebuie să fie așezate regulat și să fie toate găurite. Prezența, înapoia ugerului, a micilor sfărcuri suplimentare este un semn de bogăție de lapte.

La începutul veacului nostru un agricultor francez Francois Guénon, care

abia știa să cetească și să scrie, descoperi un mijloc simplu și practic de a cunoaște calitățile unei vaci. După mijlocul său examinând pielea cuprinsă între faze, dela baza cozii până la mamelă, se vede că dela uger înainte, părul se îndreptează în sus, spre baza cozii. Cu cât partea acoperită de acest păr este mai mare și mai apropiată de coadă, cu atât vaca este mai lăptoasă.

Afară de aceste trebuie să căutăm la o vacă, următoarele lucruri:

Cap fin, privire dulce și mângăitoare, cap lungueț, șolduri largi, membrele delicate; piele mlădioasă și bine deslipită de carne; păr fin și lucitor, semnele unei bune sănătăți și ale unei bune întrețineri.

Să nu uităm nici odată că o vacă lăptoasă nu e nici odată grasă; laptele e făcut din nutriment, nu din grăsime.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Hemeiul. După datere statistice adunate în Londra, se constată, că roada hemeiului anul acesta în general e slabă. Ce se ține de vânzarea hemeiului, în Ungaria mai mult s'a vândut până acum în Bacica, vre-o 600 m. metr. (60% din roada). Prețurile au fost per 100 Kgr. câte cu 340 cor. din calitatea cea mai bună. ear' din calitatea III. 300—310 cor. În Torontal și Ardeal sunt nevândute la 70% din roada totală.

Turta de in ca nutreț. În lipsa de nutreț este bună ca nutreț turta de ulei. Ea însă este puțin răspândită la economii nostri, atât turta (pogacea) de in, cât și cea de rapiță sau de cânepă. Dintre toate însă cele mai multe părți nutritoare conține turta de sămânță de in, deși e ceva uai scumpă ca celelalte, din cauză, că cultivarea inului numai acum ia răspândire mai mare. Turta de in se poate folosi de nutreț atât uscată, cât și în stare udă. Singur la îngrășarea galițelor nu se poate folosi, căpătând carnea acestora un gust neplăcut.

FELURIMI.

Poporațiunea Japoniei. Directorul oficiului de statistică al Japoniei, Hanabuză, a edat nu de mult anuarul statistic al Japoniei, din care luăm următoarele date interesante: Teritoriul Japoniei adevărate (fără de Formosa) e de 382.416 chlm. quadrati. Pe teritoriul acesta locuiesc 44 milioane de oameni și așa se vin pe un chlm. quadrat cam 115 oameni. Pe insula Formosa și Pescadores locuiesc numai 2 milioane și jumătate de oameni. Așadar numărul locuitorilor ai Japoniei e în total de 46 milioane și jumătate. Cel mai mare oraș al Japoniei e capitala Tokio; numărul locuitorilor ei e de 1 milion și jumătate. Ossaca are 850.000, Kioto 350.000 de locuitori. Aceste sunt orașele cele mai împoporate ale Japoniei. Afară de aceste mai sunt 5 orașe, numărul locuitorilor cărora se vine peste 100.000, și anume: Kagoya, Cobe, Yo-

Cartea engleză: Românii americani, atât de trebuincioasă celor ce sînt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor. și 10 bani porto. Se poate procura la administrațiunea „Foi Poporului“.

Un nou ABC-dar. Vrednicul profesor dela seminarul de aici, dl Dr. Petru Șpan a scos zilele aceste un ABC-dar, cu titlul: „Noul ABC-dar, de Dr. Petru Șpan, Sibiu, 1904“. La el este alăturată: Călăuza noului ABC-dar, în care se dau povețe metodice și se arată principiile pedagogice, pe baza cărora e compus. ABC darul dlui Dr. Șpan are o metodă de tot nouă sau cum zice autorul, metoda ce am urmat prezintă o direcție, ce diferă de toate cele existente, deși le întrupește în sine pe aproape toate, câte s'au urmat la compunerea ABC-darelor.

ABC-darul dlui Dr. Șpan e făcut pe bas a unui studiu lung și înseamnă progres și noi atragem luarea aminte a învățătorilor și bărbatilor de școală asupra lui. Prețul este 40 bani și se poate procura dela librăria arhidieceșană, în Sibiu.

Fidanțare. Dl Ilarian Dulău din Biea și D.șoara Victoria Mărian din Clod fidanțați la 26 Septembrie n 1904.

Alegeri de învățători. Duminecă, în 25 Sept. c. a fost alegere de învățător gr.-cat în Sibiu. Dintre 5 concurenți a fost ales dl Romul Botezan, învățător calificat, de loc din Murș-Ludoș. — Credem că nou alesul va corespunde speranțelor, ce parohienii din Sibiu au pus în densus, de-a fi un învățător de model.

— Din S.-Marie ni-se scrie: In 5/18 Septembrie a. c. s'a făcut alegere de învățător în comuna Sântă-Mărie (comit. Cojocnei). Au fost 2 concurenți, dintre cari Petru Bura a fost ales cu majoritate de voturi.

Virilisti români. Numărul viriliștilor români, cari cu 1 Ian. 1905 vor avea cuvânt în adunările comitatense este următorul:

În comitatul Făgărașului sînt 29 viriliști români între 87, cât sînt de toți. Dintre ei cea mai mare dare o plătește Dr. Iancu Meșianu (Zernești) 1170 cor., cea mai mică George Pralea, preot, (Breaza) 262 cor. 18 b.

În comitatul Aradului sînt 51 de viriliști români. Dintre aceștia cea mai multă dare o plătește Const. Tămășdan, (Pecica) 846 cor., 09 bani, cea mai puțină Muntean Alexandriu 416 cor.

Nou prot. în Cugir. Dl Dr. Valeriu T. Frențiu a fost numit din partea Ven. Consistoriu gr.-cat din Lugoj protopop al tractului Cugir, în locul dlui Iuliu Rațiu, trecut la pensie.

Din America. Din Sant-Serem ni-se scrie, că acolo este un borter (ospetar) român, de loc din Ighisdorf. Acest borter a dat poliției pe un alt Român din Apoldul-de-jos, pentru că acestuia, stînd la el pînă ce 'și-a căpătat lucru, nu 'i-au ajuns 20 bani s'e 'i plătească și omul din Apold numai așa a scăpat, că a luat împrumut cei 20 cenți. — Românii în străinătate ar trebui să fie mai îngăduitori unul față de altul și încât să poate să se ocrotească, ear' nu să umble a-'și strica unul altuia.

Al 52-lea! Casariatul „Renniunei române de înmormentare din Sibiu“ a solvit moștenitorilor legali ai răposatului Ioan Lațcu, faur, fost membru al numitei Reuniuni, ajutorul statutar.

Acesta este al 52-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormentare.

Foc în Copand (l. Turda) a ars o jireadă de fîn, în lungime de 80 m, proprietatea contesei Károly. Să crede, că focul a fost pus de cineva.

Din Cisteiu. În comuna Cisteiu (l. Vințul-de-sus), jupânul Kohn Israil avea o cărcimă aproape de biserica română. Poporenii Nicolae Popa și coristul Andronic au dat plîngere contra acestui lucru la ven. consistor din Blaj și urmarea a fost, că jupânul a fost silit s'e-'și mute cărcimă departe de lângă biserică. Eată un lucru de laudă!

— Tot din Cisteiu ni-se scrie, că acolo sînt o seamă de oameni, bărbăți și femei, cari numai la Paști și Crăciun merg la sf. biserică, încolo nu-'i vezi de loc. Rușine se le fie!

Drumuri noue. În legea de investițiune este preliminară suma de 43 milioane cor., pentru facerea de drumuri noue de comunicație. Din această sumă încă în anul acesta se va începe face-ea de drumuri în lungime 453 km. Cele mai multe din aceste drumuri proiectate sînt în Ungaria. În Ardeal și părțile locuite de Români se face un singur drum, în comitatul Bistrița-Năsăud, prin comunele Salva—Telciu—Romuli; lungimea lui este abia 33 km.

Pentru facerea de linii ferate noue sînt preliminate 81 $\frac{1}{2}$ milioane cor. Din aceste în părțile noastre se va construi linia între Reghinul sășesc și Deda, a cărei facere se începe încă în anul acesta. Acum se află în lucrare linia dintre Baia mare și Baia-Sprie (9-2 km).

Înghetăt. În Ungaria de mează-noapte asemenea a fost vreme de iarnă zilele trecute, cu zăpadă pe munți. Vremea rece a pretins și o jertfă. În 21 Sept. c. s'a aflat înghetăt în hotarul comunei Durand un sticlă, care în seara premergătoare voise să meargă în comuna vecină, dar' în întunec a rătăcit și a înghetăt.

Erupția Vezuului. Puternicul munte vomitor de foc din Italia de meazăzi, Vezuul, e în erupție. Din sinul său aruncă piefri fierbinți, fum și gazuri puternice și lava (fel de cenușă) curge ca riurile pe coaste în jos. La fiecare izbucnire pământul se cutremură și sunetul samănă cu bubuitul tunurilor. Comunele mai apropiate de munte sînt înfricate.

Mersul trenurilor preste iarnă. Cu 1 Oct. c. pe liniile căilor ferate ungare se fac unele schimbări în mersul trenurilor preste iarnă. Eată schimbările pe liniile ferate de prin părțile noastre:

Pe liniile Budapesta—Cluj—Predeal și Budapesta—Arad—Teiuș trenul accelerat va comunica din 15 Nov. înainte numai între Budapesta și Brașov.

Trenul accelerat de pe linia Budapesta—Cluj—Predeal se va opri condiționat la stațiunea Virágos-ölyg, ear' la Uioara nu se va opri preste iarnă.

Pe linia Brașov—Zernești, trenurile mixte ce pleacă din Brașov la 3 ore d. a. și seara la 9 ore 33 min. și care sosește seara la 8 în Brașov, se sistează preste iarnă și în locul lor va comunica un tren mixt, nou care pleacă din Brașov la 5 ore 10 min d. a.

Pe linia Sepsis-Georgiu—Ghimeș—Palanca, trenul de mărfuri (povară), ce comunică între Ghimeș și S.-Georgiu, va aduce oameni numai pînă la Ciuc-Sereda.

Cum sună, așa răsună. Din Aciliu ni-se scrie: Sînt aproape doi, ani de când dl Ioan Iliu funcționează ca notar în comuna Aciliu, și totuși nu 'și-a putut câștiga iubirea și încrederea poporului. Alegerea dlui, făcută la 30 Maiu 1903 c. e protestată și nedecisă încă. Arătările contra dlui curg aproape zilnic. Ședințele reprezentanței comunale sînt dintre cele mai sgomotoase și numai la întervenirea dlui primpretor se pot aduce concluse valide. — Purtarea măreată, respingătoare și batjocoritoare, precum și altele, atât față de

frunțași cât și față de popor, 'i-au atras și o bătaie cu petrii, pentru care, a dat acum de lucru și gendarmeriei, să afle pe făptuitori. — Ori cine ar fi ei, fapta lor e de condamnat. Nu mai puțin însă e de condamnat și purtarea dlui I. Iliu, care, ajuns odată notar, se vede că 'și-a uitat, că și d-lui a eșit din poporul de jos, pe care datorință ar avea să 'l menageze ca un adevărat părinte și nu ca un satrap, pentru-că: Cum sună, așa răsună.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ — de aici s'a constituit pe anul școlar 1904/5 în ședința ținută la 11 Sept. 1904, în modul următor: President: Nicolae Vătășan, prof. sem., vice-president: Trandafir Scorobet, cl. c. III, archivar: Zaharia Manu, cl. c. III., notar: Candid Mușlea, cl. c. I., casar: Nicolau Damian, cl. c. II., controlor: Ioan Trif, cl. c. I., bibliotecar: Ioan Duma, cl. c. II, vice bibliotecar: George Govna, ped. c. I, redactor: Pompeiu Morușca, cl. c. III., econom: Andrei Goicea, ped. c. III., Membrii în comisiunea literare: Vasile Debu, cl. c. III., Onisifor Ghibu, cl. c. III., Aurel Popovici cl. c. II, Emilian Stoica, cl. c. II., Traian Achim, cl. c. I., Vasile Paltinean, cl. c. I., Ioan Ciupe, ped. c. III., George Cojan, cl. c. III., Emil Roșală ped. c. II.

Convocare. Adunarea generală a departămintului XXX (Sighișoara) al „Asociațiunei“, conform conciusului comitetului, se convoacă în comuna Boiul mare pe Duminecă, în 9 Octomvrie n. c. la 1 oră d. a. în școala română de acolo.

Farmacia C. Balassa garantează, că laptele de castraveți Balassa, veritabil englez, cu efect miraculos și pus în circulație prin aceasta farmacie, nu e stricacios feții. Numai odată, de probă se binevoiască st. noastre dame a-'și procura laptele de crastaveți Balassa și atunci se vor convinge, că acest mijloc de înfrumusețare depărtează numai decât pistrii, petele de ficat, coși, sgrăbunțele și alte necurătenii ale feții și face față netedă, tinerască, și proaspătă. O sticlă 2 cor. la aceasta săpun de castraveți veritabil englez 1 cor. Pudră cor 1.20. Se pot căpeta în ori care farmacie. Se ne păzim de imitații. 31 7—8

Tîrgul din Cluj.

Prețurile bucatelor, câte 50 chlgc. au fost: grâu 9 cor. 20 bani; sęcara 7.40; cucuruz 8.20; ovēs 6.50; orz de nutreț 7.20; orz mai bun 8 cor.

Vitele: Vaci cu lapte una cu câte 140—220 cor. vaci pentru tăiat una cu câte 180—200, vaci slabi 100—130 cor; vițel de un an cu câte 50—60 cor. de sub vacă 18—24 cor. — Cai de ham părechea 120—160 cor. — Oi părechea 16—20 cor; berbeci 22—25 cor. părechea. — Galțe: pui de ucis părechea cu câte coroane 1.60—1.80; găini 2—2.60; rațe slabe părechea 2 cor 50, grase 4—4.20; găște slabe părechea 4.40—4.6.0 grase 7—8 cor; ouē 7 bucăți 40 bani.

Un care de fîn 50 coroane, de paie 6 coroane.

„Metasă Henneberg“ — numai direct — neagră, albă și colorată, dela 60 cr. pînă la fl. 11.35 p. metru, pentru bluse și robe. Franco și vama plătită liferată în casă. Asortiment bogat de mostre cu rentoarcerea postei.

Henneberg,

8 24—30 fabricant de metasă Zürich.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. D. în M. A mers scrisoare,

B. p. M. în S. În nrul viitor poate; altcum mulțumim.

S. P. în A. „Căllindarul Poporului“ pe 1905 e în curînd gata; vezi avisul.

B. L. în Ciu. Vom cerca a împlini cererea.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan

Tiparul „Tipografia“ Iosif Marschal.

De închiriat

este în comuna Boița o boltă, aranjată pentru spețerie, cu licență pentru țâbac și sare; se poate închiria imediat și constă din 3 odăi, curte, grajd și grădină.

Reflectanții să se adreseze la proprietarul

Ioan Oprea Lupescu,

220 1-3

Boțea u. p. Talmács.

Cel mai bun și mai fin
săpun economic și praf
de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușteriții nr. 25.

178 10-

In atențiune binevoitoare!

În urma măririi circulației comerțului meu, m'am văzut îndemnat a-mi strămuta

Salonul meu de clavire

în Piața-mare nr. 14

din strada Urezului nr. 11, în vechiul edificiu al comandei de corp și speriez, că încrederea de care am fost părtaș și până acuma din partea onor. public, voi avea-o în aceeași măsură și în noul post al localului meu. Eu din parte mi îmi voi da silința conștient și în viitor a fi demn de aceasta și mă voi strădui a corespunde și celor mai extreme dorințe și pretenții ale mușterilor mei.

Pentru cercetare numeroasă a depositului meu se roagă

116 2-3

Cu deosebit respect

F. A. Kauffmann,

SIBIU

Intrare: Piața-mare 14, strada Armbruster în dreapta.

Premiu 25 Coroane.

pentru toți cetitorii acestui

!! ANUNȚ !!

4 perechi de ghete numai Cor. 550.

Pentru încetarea plăților mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a desface o mare cantitate de ghete, mult sub prețul de fabricare. Astfel eu vând fiecăruia o pereche de ghete cu șinoare pentru domni și o pereche de ghete pentru dame, I. calitate, galoșate, cu talpă bătută solid cu cuie; mai departe: 1 pereche de ghete de modă pentru domni, 1 pereche pentru dame, foarte elegante, fasonul cel mai nou, pentru vară costă numai 5 cor. 50 bani. Mărima după centimetri. Expedarea după trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă.

Casa de esport de ghete 168 1-1

S. Urbach, Cracovia, 286.

Instrucție temeinică

în

202 3-3

limba franceză

dă d-șoara **Augusta Wagner,**
Sibiu, strada Pintenului, nr. 13.

RUDOLF HENTER,

Sibiu, str. Faurilor (Schmidtgasse),
deposit de săpun și lumini.

Își recomandă bogatul său deposit de

lumini de tot soiul

precum **lumini de ceară**, cu flori și albe
făclii în toată mărimea.

Lumini de ștearin, sortate, albe și cu flori.

Mare deposit de

artici de toaletă,

săpun de toaletă, parfumerii, perii de dinți,
praf și apă de dinți, piepteni etc.

Săpun veritabil economic
în deposit totdeauna uscat.

➔ Pentru revânzătorii prețuri reduse în
în mod însemnat. 221 1-5

Franzbranntweinul

lui

BRÁZAY.

Franzbranntweinul lui Brázay are un efect neasemănat la persoane de acele, cari umblă mult, vânează fac gimnastică, călăresc sau fac alt sport. Efectul de întărire se manifestă nu numai prin aceea, că osteneala o suportăm mai ușor, ci prin aceea, că omul se simte ca de nou născut, dacă după o mare mișcare corporală se freacă cu Franzbranntweinul lui Brázay.

100 2-3

Intrarea strada Cisnădiei nr. 10.

Schimbare de local! Restaurațiunea „Bere de Trei-stejari“

al lui **Henrich Ballmann**

se află din 1 Sept. a. c. în casa proprie a fabricii de bere de Trei-stejari
Str. Cisnădiei nr. 10 și Str. Brukenthal nr. 5.

vis-à-vis de conditoria Frenz.

Făcând aceasta cunoscut onor. public, vin a-mi exprima tuturor stimaților mei oaspeți sincerile mele mulțumite pentru binevoitoarea încredere cu care m'au împărtășit până acum, rugându-i totodată a-mi păstra aceasta încredere și în noul local.

Ca și până acum vîndere cu detalii de bere excelentă de Trei-stejari așezată (Lager), vinuri bune cunoscute de naturale și mîncări recunoscute de gustoase.

Cu deosebită stimă

Henrich Ballmann.

192 4-

Intrarea strada Cisnădiei nr. 10.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 22-

➔ Intemeiată la anul 1868 ➔

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții:

➔ **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

➔ **asupra vieții omului** ➔

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

➔ Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. ➔

Valori asigurate contra incendiului: **95.727.010 coroane.** Capitale asigurate asupra vieții: **10.102.362 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii **3.249.332 c.** pentru capitale asigurate pe viață **2.920.063 e.**

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Mulțămită.

Subsemnații ne simțim datori a aduce și pe cale publică mulțămită băncii de asigurare „Transsylvania” pentru grabnica și culanta solvire a daunelor sale mai cauzate prin incendiul din 17 August 1904.

Câmpeni, în 15 Septembrie 1904.

- Dr. Zosim Chirtop m. p.
- Hans Binder m. p.
- Teodor Orlea m. p.
- Georgiu Ivașcu m. p. 218 1—1
- Sofia Cothișel m. p.
- Constantin Cothișel m. p.
- Löwy Rifka m. p.
- Julius Walter m. p.
- Josef Schanzel m. p.
- Irene Stary m. p.
- Georgiu M. Corcheș m. p.
- Lina Veres m. p.
- p. Comuna polit. G. Corcheș m. p.

Un câștig nimereste

Oricine, care își procură dela mine cu 3 Cor. per rambursă sau trimițând banii înainte (și prin scrisoare) 1 orologiu de precisiune de 36 de oare escelent, aurit, cu garanță de 3 ani și cu el un lanț drăgălaș. Afară de acesta mai primește gratis alăturat pe lângă orologiu, care singur e vrednic acești bani, încă 75 bucăți de podoabă și 150 deosebite obiecte, foarte de lipsă în fiecare casă.

Casă de esport de oroloage a lui
Brenner, Krakau, nr. 30.

Risico e eschis, căci pentru ce nu convine se returnează banii 224 1—1

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințioasă capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor seu propriu de vindecare și osaturile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele seculare femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 129 13—

Surprinzător de ieftin! 168 1—1

500 obiecte, de lux numai cu 3 Cor. 80 bani (Marce 3.25).

Un orologiu anker de precisiune 36 ore, splendid, aurit, cu mers regulat, cu garanță de 3 ani, împreună cu lanț potrivit, 1 cravată de mătășă pentru domni, modernă, 3 bucăți batiste de buzunar, 1 inel de domni cu peatră imitată, o țigaretieră cu chilibar, un splendid portmoneu de piele, 1 oglindă splendidă de buzunar pentru toaletă, un cuțit de buzunar, 1 păr. butoni de manșete, 3 bumbi la piept, aur-doublé, cu încheiere patent, 1 album drăgălaș de chipuri, cuprinzând 36 ilustrații cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame, elegant, (Novitate), 5 obiecte de iux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, un epistolier folositor 20 de obiecte importante de corespondență și încă 400 buc. diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. **Toate la oaltă**, împreună cu orologiu, care singur e vrednic acești bani, **costă numai 3 Cor. 80 b.** Trimitere cu rambursă sau espedând banii înainte prin casa de esport

S. Urbach, Cracovia (Krakau) 54/N.

NB. Pentru-ce nu convine, se returnează banii.

Calitate escelentă!

Prețuri ieftine!

Pietri de moară!

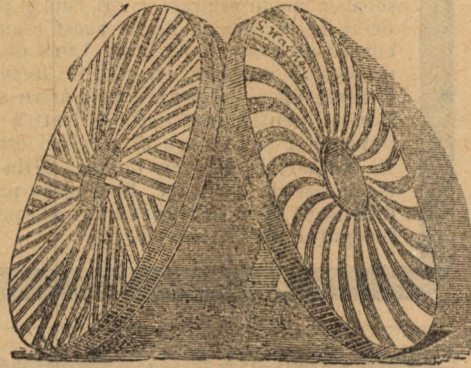
179 8—9

De Buda, cu și fără remișe, Tracyt de Königsberg din o bucată.

Mare asortiment!

Garanție deplină!

Catalog gratis și franco.

SAM. WAGNER.

Prima turnătorie de fier sibiiană, fabrică de mașini economice, institut de edificat mori și neguțătorie de fier,

Sibiiu, Tergul de fân (Heuplatz) nr. 1.

Premiată în 1903 la expoziția industrială Sibiiu, medalia de aur.
1903 la expoziția economică Sibiiu, medalia de argint.

38 15—26

VICTOR HESS

fabrică de cumpene
Nagyszeben (Sibiiu)
(Hongrie)

Referențe de prima ordine. O O O
O O O Liste cu prețuri gratuit.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că 'mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din Piața-mică nr. 2, tot în Piața-mică nr. 11

în dosul păpucarilor.

De oare-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 coroane anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a pute servi cu prețuri și mai ieftine, și 'mi-am propus, ca — dacă Dumnezeu îmi va ajuta — în cel mai scurt timp se-mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum bumbac, pâr, lână, arniciu, țesături, mai multe soiuri de pânză, cum și carpe de pâr, etc.

Pentru inteligență ofer depositul meu bine asortat în cămeși de chiffon, creton, Oxford și Trico, apoi ismene, gulere, manșete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămeși de dame, camisole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stofe de pâr, și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o miă aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca se se convingă ori-cine despre estințate și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitorul seu sprijin, semnez

Cu toată stima

89 24—

Aurel Popescu.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.60

ff. 93%, Spirt crud. > > > > 1.58

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicinuît la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră > 1.—

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corespunzătoare de fiecare Lit. Cor. 1.—. 112 40—52

De vânzare.

Mașine de scărmanat lână în urma calului de moarte sînt de vîndut cu prețurile cele mai ieftine la

vîd. Sigmund Freiler,

214 3-8

Orlat (Szebenmegye).

În vleața asta noi odată

nu sînt să va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domnească, 3 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit de peatră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-doublé 3‰, 1 garn. de recușite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu briliant de simili, 5 obiecte glumețe pentru tineri și bătrîni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc. diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Espedarea se face cu rambursă, ori după primirea banilor dela magazinul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corîspunde marfa: banii sînt înapoi. 222 1-3

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țară și esoperează împrumuturi pe pămînturi și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cele mai ieftine interese, și anume pe termen de 10-70 ani cu 2‰-5‰.

Credit personal

cu garanți și obligație pe 5-10 ani. La funcționari de stat, comitat și oraș precum și la oficeri credit simplu și fără garanți. La dorință servim cu informațiune, rugînd marcă pentru răspuns. 21 32-

„PECUNIA“

întreprindere de credit.
Sibiu, (Nagyszeben Quergasse nr. 27).

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei sîci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsie unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrînite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 48 15-

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgîrciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sîngelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sîngelui la sifilis, morburile tinerețelor 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morbururi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandez Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Corn 1 Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellett).

F6-uteza 35 sz.

Școale private de musică KAISER,

concesionate de autorități.

Viena, Bez. 7, 8 și 11. — Anul școlar al 31-lea.

Anual circa 350 de frecvențanți din țară și din străinătate. — Cant (operă, concert, bisericesc, cor). Clavir, toate instrumentele cu coarde și de suflat, toate specialitățile teoretice, curs de 2 ani de pregătire pentru profesură, curs de 7 luni de pregătire pentru examenul de stat c. r. în Viena, Praga și Lemberg. (Atestate de capacitate pentru postul de profesor la școalele medii și preparandii, cum și pentru conducător de școale private de musică) 108 candidați de-ai institutului au depus acest examen, în parte cu distincție. Clasă pregătitoare pentru cursul de examen de stat. Curs de dirigent de capelă (candidaților li-se oferă ocaziune a se exercita în dirigiare, atestate de frecvențare și esamene). Cor și orchestră (și pentru neelevi). Cursuri speciale pentru pregătire superioară. Cursuri feriale și speciale de 2 luni. Despărțământ pentru instrucția teoretică epistolară. Puteri didactice principale: Dr. M. Ditz, docent universitar și membru al comisiei examenului c. r. de stat de musică, M. Ientsch, directorul R. Kaiser, L. Kaiser, doamna Mila Kupferberger, cântăreață emer. de operă c. r. St. Wahl, musicalist de curte etc. Prospective prin cancelarie, **Viena VII. strada Ziegler 29.** Celer din afară li-se dă îndrumare asupra pensiunii în familia demne de încredere. Deschiderea: începutul lui Octomvrie. 206 3-3

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,
Mignon,
Pianino,
Harmonium,

în salonul de clavire al lui **F. A. Kauffmann** și se recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu prețul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui **F. A. KAUFFMANN**, strada Urezului nr. 11 și din 1 Sept. încolo în Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea în **Armbrustergasse**.

Sînt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în esecutiă cea mai solidă.

174 5-

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a fimei: **F. Robert Reinhold**, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabricanților de clavire din Viena.

Spriginiți industria română!

M'am mutat de sub nr. 21 sub nr. 3 str. Poplăcii.

Am onoare a aduce la cunoștința on. publică că cu 15 Septemvrie 'mi-am deschis prăvălie de croitorie modernă, sub firma de

Croitorie Vieneză Universală.

Ca să pot mulțami mușterii mei, voi luca cu cea mai mare sirguintă și îmi voi concentra toată praxa mea, ce 'mi-am câștigat-o în Viena și Budapesta, la cele mai renumite firme de bransă aceasta, precum la dl Iosif Szallay, croitor de curtea împărătească și la dl Wilhelm Scarda furnisorul curții împărătești, la firma din urmă fiind ca primul lucrător mai mult timp.

De asemenea 'mi-am însușit și o croială modernă și după cel mai nou stil; aceasta 'mi-am câștigat-o dela mai multe cursuri de croit din Viena, absolvându-le toate cu succes splendid. Rog on. public românesc să mă onoreze cu cât mai multe comenzi. Probați și veți convinge, că lucrez cu prețurile cele mai ieftine (mai ieftin decât ori unde). Confectionez tot felul de vestimente, precum uniforme de oficeri și voluntari, (specialitate pentru uniforme), finanți, pădurari, haine de teatru ornate și stiharii bisericești, haine de salon, fracuri, salon-rocuri, paltoane, parde-siuri, raclame, ulstere, apoi și pentru dame jachete, paltoane, etc. Toate acestea le cresc cu dibăcie și după cea mai nouă modă, și le confectionez din cele mai bune și durabile stoffe.

Nou! Nou!! Nou!!! Atrag atențiunea domnilor preoți și teologi absolvenți cu privire la croiala reverențelor, că tocmai acum am aflat un stil nou de ale croi, cu mult practic decât până acuma. Totodată rog pe onorabila preoțime și tot on. public românesc, să cine va voi ca să aibă un lucru frumos, n'are decât să se adreseze către »Croitoria Vieneză Universală« a mea și voi face tot posibilul ca să pot mulțami mușterii mei.

210 3-5

Semnez cu toată stima

Ioan Petrascu,
croitor

Sibiu, strada Poplăcii nr. 3

Vis-à-vis de cafeneaua »UNICUM«.

Spriginiți industria română!